

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

**Філологічний факультет
Філософії та культурології**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«28» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ЛОГІКА ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Вибіркова

Освітньо-професійна програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	Економічний факультет
Мова навчання	українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логіка та критичне мислення» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, 2025 рік.

Розробник:

Руснак І.Г., к.ф.н, асистент кафедри філософії та культурології

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Руснак І.Г., к.ф.н, асистент кафедри філософії та культурології

Затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувачка кафедри філософії та культурології

(підпис)

Ольга РУПТАШ

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

Ірина НИКИФОРАК

Метою викладання дисципліни є удосконалення культури мислення на підставі репрезентації узагальненого теоретичного та практичного потенціалу логіки як науки, що дозволить ефективно протистояти маніпуляціям та пропаганді, а також легко розпізнавати [не]навмисні логічні помилки, фейки, неточності в побудові аргументації та маніпуляції. У підсумку – якісне підвищення рівня володіння критичним мисленням.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Логіка та критичне мислення» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» підготовки бакалаврів спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Пререквізити: для ефективного засвоєння курсу «Логіка та критичне мислення» студент повинен засвоїти/отримати позитивну оцінку з загального курсу «Філософія».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні закони традиційної логіки та їх роль у процесі побудови міркувань;
- основні форми абстрактного мислення та їх місце у системі логічних знань;
- логічні дії, що складають основу теорії аргументації, та засоби їх репрезентації у формі публічних виступів, дебатів тощо;
- основні логічні парадокси та наслідки їх застосування на практиці;
- види маніпуляцій та способи їм протистояти.

вміти:

- віртуозно володіти мовою та мовними засобами, прийомами риторики, застосовувати їх на практиці, а також уникати використання або навпаки – використовувати емоції під час промов, публічних виступів тощо.

- виявляти когнітивні викривлення у сприйнятті інформації та вміти їх уникати у власних судженнях;

- знаходити помилки в поділах, класифікаціях, визначеннях, критикувати їх на підставі знання правил і не припускати їх у своїх міркуваннях;

- робити раціонально обґрунтовані висновки з наявної інформації за правилами і законами логіки;

- логічно, впорядковано й системно-організовано будувати свої міркування та виявляти помилки в міркуванні інших;

- конструювати логічно коректну аргументацію, переконливо критикувати аргументацію опонентів, уникати логічних помилок в аргументації і критиці;

розпізнавати логічні прийоми маніпулювання свідомістю і протистояти їм, вміти виявляти фейки, маніпуляції та інші форми обману.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент (освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні та фахові компетентності

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Результати навчання

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Ситуаційний менеджмент»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумкового контролю	
Денна	I-IV	2-8	3,0	90	15	15	-	-	60	-	залік	

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							Проблемні питання до тем:
	денна форма							
	усього	у тому числі						
	л	п	лаб	інд	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Базові засади логічного та критичного мислення							
Тема 1. Предмет логіки та базові засади критичного мислення	5	1	-			4	1. Чому логіка така ефективна? 2. Яке практичне значення критичного мислення 3. Чому критичне мислення пов'язане не лише з логікою, а й риторикою, теорією прийняття рішень, психологією? 4. Чому щоб бути успішним (не лише в матеріальному плані) і щасливим сучасній людині необхідна логіка?	
Тема 2. Критичний аналіз пізнання.	11	1	2			8	1. Чому критичне мислення – це наукове мислення? 2. Прагматика пізнання: для чого все це? 3. Що таке конформізм сприйняття та чому він шкідливий? 4. Як уникати проблем, пов'язаних з недоліками пізнавальної діяльності людини?	
Тема 3. Поняття: операції, дефініції, мова	12	2	2			8	1. Мова – основні властивості та комунікативні характеристики 2. Чому ми кажемо одне, а нас не розуміють або розуміють неправильно? 3. Синтаксис, семантика та прагматика мови	
Тема 4. Логічні проблеми індукції та дедукції (судження та умовивід).	14	2	2			10	1. Хто перемагає у суперечці методів? 2. Яка пізнавальна стратегія краща? 3. Шерлок Холмс проти Герміони Грейнджер і на чьому боці Спок.	

							4. Проблеми аналогії і що з нею не так?
Разом за ЗМ1	42	6	6			30	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Логіка та критичне мислення: практичне втілення						
Тема 5. Когнітивні викривлення та логічні парадокси	8	2	2			4	1. Чому очевидність нас часто підводить? 2. Софізми і хибні доводи: теорія і практика 3. Основні когнітивні викривлення
Тема 6. Теорія та практика аргументації.	13	2	3			8	1. Стратегія і тактика суперечки (дебати, політика тощо) 2. Формальні та неформальні помилки в аргументації 3. Робота з аргументами
Тема 7. Комунікація та пропаганда. Сучасна міфологія.	17	3	2			12	1. Чому пропаганда така ефективна 2. Як розпізнати та протистояти пропаганді 3. Методи впливу на чужі думки, чому міфологія продовжує існувати і в XXI столітті.
Тема 8. Гра: проблема прийняття рішень. Імовірність.	10	2	2			6	1. Феномен гри. Чому будь-яку нашу діяльність можна розуміти як гру? 2. Як приймати правильні рішення 3. Навіщо сучасній людині основи теорії імовірності та до чого тут Шелдон Купер
Разом за ЗМ 2	48	9	9			30	
Усього годин	90	15	15			60	

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Предмет логіки та базові засади критичного мислення 1. Предмет і завдання логіки як науки. 2. Основні закони та принципи логічного мислення. 3. Сутність і значення критичного мислення. 4. Взаємозв'язок логіки та критичного мислення у пізнавальній діяльності.
2.	Тема 2. Критичний аналіз пізнання. 1. 1.Поняття та етапи пізнання. 2. 2.Критичне осмислення меж і можливостей людського пізнання. 3. 3.Роль критичного мислення у перевірці істинності знання.
3.	Тема 3. Поняття: операції, дефініції, мова 1. Поняття як форма мислення. 2. Логічні операції з поняттями. 3. Дефініції та роль мови у формуванні понять.
4.	Тема 4. Логічні проблеми індукції та дедукції (судження та умовивід). 1. Поняття судження та його структура. 2. Види суджень і їх логічні зв'язки. 3. Умовивід як форма логічного мислення. 4. Дедукція: сутність, типи та проблеми обґрунтування. 5. Індукція: види, можливості та обмеження. 6. Взаємозв'язок індуктивного й дедуктивного мислення у науковому пізнанні.
5.	Тема 5. Когнітивні викривлення та логічні парадокси 1. Поняття когнітивних викривлень і їх природа. 2. Основні типи когнітивних викривлень у процесі мислення. 3. Логічні парадокси як прояви меж формальної раціональності.

	4. Значення виявлення викривлень і парадоксів для розвитку критичного мислення.
6.	Тема 6. Теорія та практика аргументації. 1. Поняття, структура та функції аргументації. 2. Види аргументів і правила логічного доведення. 3. Практичні аспекти аргументації та типові помилки у міркуваннях.
7.	Тема 7. 1. Комунікація як обмін смислами та інструмент впливу. 2. Пропаганда: сутність, механізми та форми реалізації. 3. Сучасна міфологія як засіб конструювання соціальної реальності.
8.	Тема 8. Гра: проблема прийняття рішень. Імовірність. 1. Поняття гри та її роль у моделюванні прийняття рішень. 2. Проблема раціонального вибору у складних ситуаціях. 3. Основи теорії ймовірності та її застосування до прийняття рішень. 4. Взаємозв'язок стратегії, ризику та критичного мислення.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Предмет логіки та базові засади критичного мислення 1. Історія логіки: традиційна та сучасна. 2. Закон тотожності. 3. Закон суперечності. 4. Закон виключеного третього. 5. Закон достатньої підстави. 6. Психологічні засади критичного мислення.
2.	Тема 2. Критичний аналіз пізнання. 1. Проблема знання: дефініції та підходи. 2. Філософські засади: гносеологічний оптимізм. 3. Поняття істинності та валідності.
3.	Тема 3. Поняття: операції, дефініції, мова 1. Логічна характеристика понять. 2. Обмеження та узагальнення понять. 3. Дефініції та роль мови у формуванні понять.
4.	Тема 4. Логічні проблеми індукції та дедукції (судження та умовивід). 1. Поняття суб'єкта, предиката та логічної зв'язки. 2. Індуктивні та дедуктивні судження. 3. Прямі умовиводи. 4. Умовиводи за аналогією. 5. Простий категоричний силізм. 6. Складний категоричний силізм.
5.	Тема 5. Когнітивні викривлення та логічні парадокси 1. Синдром FOMO та «клікбейтний настрій». 2. Основні логічні помилки: ad hominem. 3. Автоматизми та стереотипи, поняття Інфосфери
6.	Тема 6. Теорія та практика аргументації. 1. Поняття, структура та функції аргументації. 2. Види аргументів і правила логічного доведення. 3. Практичні аспекти аргументації та типові помилки у міркуваннях.
7.	Тема 7. Комунікація та пропаганда. Сучасна міфологія 1. Проблема комунікації: від Сартра до Фуко 2. Ключові принципи пропаганди – case study. 3. Міф і маркетинг: case study.

8.	Тема 8. Гра: проблема прийняття рішень. Імовірність. 1. Й.Гейзінга. Homo Ludens. 2. Поняття раціональності: теорія ігор та основні парадокси. 3. Основи теорії ймовірності та її застосування до прийняття рішень.
----	--

Завдання для самостійної роботи студентів в межах курсу «ЛтКМ»: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1718>

1	Парадокси пізнання: теоретичний та практичний аспект
2	Дефінітивні спекуляції та поширені помилки роботи з поняттями
3	Види суджень, традукція, логічний квадрат
4	Софізми та паралогізми
5	Риторика як практика мовних ігор
6	Міфологія як синкретична форма осягнення дійсності: сучасні перспективи. Теорії змови.
7	Теорія прийняття рішень, імовірність та теорема Байєса

Освітні технології, що використовуються для викладання «Логіки та критичного мислення»:

1. Проблемні лекції в межах яких обговорюються ключові теоретичні концепти та одразу застосовуються на практиці в межах case-study.

2. Індивідуальні завдання пов'язані з аналітичною роботою, розв'язанням завдань, тестів тощо.

3. Групова робота – «дискусійні клуби», «конкурентні гуртки тощо».

3. Case-study – здобуття аналітичних та практичних навичок розв'язування проблемних ситуацій.

4. Використання інтерактивних технологій – Mentimeter, Geopardy тощо для покращення комунікативних навичок чи з метою отримання нових знань.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- Проблемна лекція, лекція-візуалізація, лекція-дискусія;
- Різні форми проведення семінарів – від дискусій до презентацій;
- Робота з текстами;

Навчання з використанням платформи Moodle.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Обов'язкове: (для навчального закладу) – мультимедійний проектор; екран; дошка / фліпчарт, крейда/ маркер – для роботи в аудиторії.

(для студента) – наявність доступу до мережі Internet як під час заняття так під час індивідуальної/самостійної роботи в межах курсу; мобільний пристрій зі встановленим додатком moodle, а також активний поштовий акаунт в корпоративній мережі ЧНУ.

Також:

офісні програми призначені для основної маси користувачів: текстові й табличні редактори, графічні редактори, засоби презентацій, системи управління базами даних, а також їх інтегровані пакети (MicrosoftWord, MicrosoftExcel, LotusSmartSuite, OpenOffice, LibreOffice) тощо*.

* назви офісних програм наведені як приклад, студент вільний обирати інше ПЗ з еквівалентним функціоналом для виконання поставлених задач в межах курсу.

Додаткове: за потреби – будь-яке технічне чи програмне забезпечення в якому може виникнути ситуативна необхідність. **Однак, відсутність такого жодним чином не порушить рівність доступу слухача до освітніх послуг в межах курсу, а наявність не надасть слухачеві додаткових переваг перед іншими слухачами.**

Для поточного контролю: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.

Для підсумкового контролю: залік.

Форми поточного та підсумкового контролю:

У курсі «ЛтКМ» передбачаються роботи, які є обов'язковими для виконання та ті, що виконуються за бажанням студента. Обов'язкові завдання передбачають можливість набрати певну кількість балів якої вистачить на достатній рівень. Для того щоб досягти більш високого рівня, виникає необхідність виконувати і необов'язкові види робіт. Перелік видів робіт та передбачена за їх виконання кількість балів наводяться у таблиці.

Курс передбачає 2 формальних модулі, за тематичним спрямуванням, але оцінюється як єдиний – 60 балів max.

Кожне виконане завдання оцінюється за 100-бальною шкалою, за підсумками виконання всіх завдань виводиться середній бал, який множиться на вказаний коефіцієнт. Не виконані завдання автоматично оцінюються у 0 балів і додаються до суми всіх балів для виведення середнього значення.

Округлення балів відбувається до найближчого цілого.

Форма підсумкового контролю: залік

Критерії оцінювання

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання завдань самостійної роботи проводиться за такими критеріями:

- Рівень навчальних досягнень студентки/студента
- Засвоєнням не лише суттєвих ознак категорій і понять, а й розумінням їхніх зв'язків з іншими
- Засвоєні знання та навички – узагальнені, системні, студентка/студент здатна/ий використовувати їх у нестандартних ситуаціях
- Розуміння та виклад навчального матеріалу
- Здатність ставити питання
- Здатність вести дискусію
- Здатність оперувати не лише теоретичними концептами, а й вміти їх застосовувати на практиці.

З метою **поточного** контролю використовуються такі форми: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, виконання практичних занять – індивідуальних, в парах та групових, термінологічні диктанти, тести, аналіз текстів (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Для контролю самостійної роботи: тестування (в тому числі на платформі moodle), анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе, підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.

Форма підсумкового контролю – залік (виконання практичної роботи, яке є комбінованою та включає в себе раніше опрацьовані (в аудиторії чи самостійно) види завдань).

Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- поточні контрольні роботи;
- підсумкові тести;
- есе, анотації й інші творчі роботи;
- студентські презентації та активність на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку, завданням якого є перевірка набутих компетентностей, вміння застосовувати знання на практиці.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка	Характеристики
A (90 – 100)	високий (творчий) рівень навчальних досягнень студентки/студента характеризується засвоєнням не лише суттєвих ознак категорій і понять, а й розумінням їхніх зв'язків з іншими; знання узагальнені, системні, студентка/студент здатна/ий використовувати їх у нестандартних ситуаціях; у розумінні та викладі навчального матеріалу студентка/студент виявляє науковий підхід і творчі здібності, всебічне, систематичне й глибоке знання матеріалу.
B (80-89)	достатній (конструктивно-варіативний) рівень навчальних досягнень характеризується знанням суттєвих ознак понять і категорій, студентка/студент вільно оперує ними, тобто відтворює стандартний перелік відомостей про основні задачі логіки та критичного мислення; вміє розв'язувати практичні завдання; однак знання не узагальнені, студентка/студент не вміє переносити їх і використовувати в інших ситуаціях в повному обсязі, при цьому виявляє досить повні знання матеріалу, не припускається у відповідях суттєвих неточностей, засвоїла/в основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, іноді послуговується попередніми записами, дає повні відповіді на додаткові запитання викладача/ки
C (70-79)	середній (репродуктивний) рівень навчальних досягнень: студентка/студент знає основні ознаки поняття чи категорії, здатна/ий відтворити основні відомості володіє елементарними вміннями навчальної діяльності, виявляє знання та вміння, достатні для подальшого навчання і роботи за спеціальністю; увага студентки/студента прикута до записів, зроблених під час підготовки до усної відповіді.
D (60-69)	низький (рецептивно-продуктивний) рівень навчальних досягнень характеризується дифузно-розсіяним уявленням про категорії та поняття, на основі яких студентка/студент відрізняє їх від інших; студентка/студент припускається помилок, відповіді не повно розкривають проблеми та шляхи їхнього розв'язання; відповідає на додаткові поставлені запитання з помилками, однак спроможна/ий за допомогою екзаменатора/ки виправити їх.

E (50-59)	студентка/студент відповідає, читаючи зроблені під час підготовки до усної відповіді записи, без допомоги яких у матеріалі орієнтується слабо, допускає принципові помилки; відповідає на додаткові поставлені запитання тільки за допомогою підказок екзаменатора/ки, відповіді не розкривають сутність проблем, сформульованих у питаннях.
FX (35-49)	студентка/студент не розкриває сутність проблем, сформульованих у заліковому завданні, або торкається питань поверхово чи фрагментарно, не розкриваючи їх сутності, не здатна розв'язувати практичні завдання.
F (1-34)	студентка/студент не демонструє розуміння ключових проблем, зазначених у заліковому завданні, або розглядає їх лише частково, поверхнево. На уточнюючі запитання викладача/ки відповіді надати не може, не здатна розв'язувати практичні завдання.

Приклад розподілу балів на курсі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів		
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	KP1	KP2	max 40	max 100
7	8	7	8	7	8	7	8	-	-	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	зараховано
Добре	B (80-89)	
	C (70-79)	
	D (60-69)	
Задовільно	E (50-59)	
Незадовільно	FX (35-49)	(не зараховано) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(не зараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Окресліть предмет логіки як науки.
2. Експлікуйте поняття логічної форми та логічного закону.
3. Розкрийте логічну природу і методологічну функцію закону тотожності.
4. Висвітліть особливості закону суперечності.
5. Поясніть специфіку закону виключеного третього.
6. Охарактеризуйте роль закону достатньої підстави.
7. Опишіть основні логічні прийоми формування понять.
8. Розкрийте головні характеристики поняття – зміст і обсяг.

9. Означте види понять за обсягом і змістом.
10. Дайте аналіз відношень між поняттями.
11. Вкажіть на логічні операції над обсягами (класами) понять.
12. Поясніть правила поділу поняття.
13. З'ясуйте логічну природу визначення (дефініції) поняття.
14. Розкрийте структуру судження як форми мислення.
15. Дайте класифікацію суджень.
16. Охарактеризуйте прості судження.
17. Проаналізуйте розподіленість термінів у категоричних судженнях.
18. З'ясуйте відношення між категоричними судженнями за істинністю („логічний квадрат”).
19. Дайте характеристику умовиводу як форми мислення та вкажіть на онтологічні засади загальної типології умовиводів.
20. Охарактеризуйте особливості фігур силогізму.
21. Вкажіть основні ознаки та визначення критичного мислення.
22. Поясніть, навіщо сучасній людині мислити критично
23. Розкрийте поняття медіаграмотності
24. Поясніть, що таке маніпуляція, які види маніпуляцій вам відомі?
25. Дайте загальну характеристику когнітивним викривленням та парадоксам
26. Поясніть, що таке фреймінг
27. Які види фреймінгу вам відомі?
28. Означте в чому суть феномену «піка-завершення»
29. Що таке синдром FOMO? Поясніть, чому клікбейт працює.
30. Поясніть суть феномену «якоріння»
31. Поясніть переваги та недоліки застосування евристичних правил в повсякденному житті
32. Розкрийте ключові аспекти пропаганди – дайте визначення.
33. Поясніть, в чому відмінність між пропагандою та інформуванням
34. Розкрийте основні пропагандистські прийоми
35. Розкрийте ключові засади російської пропаганди
36. Сформулюйте та здійсніть критику російським наративам інформаційної війни проти України.
37. Поясняйте зміст МР та МТ, продемонструйте класичні хиби аргументації на основі їх порушення
38. Продемонструйте приклади коректного використання аргументу
39. Продемонструйте приклади некоректного використання аргументу
40. Опишіть «логічний квадрат», продемонструйте висновки за його допомогою.

Зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

Здобувач (-ка) вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю можуть визнаватися результати неформальної/інформальної освіти за умови наявності сертифікату або освітньої декларації про результати неформальної /інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу (*«Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»*, <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Студенту (-ці) можуть бути зараховані додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми, за якою відбувалося навчання, відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів:

Кількість балів, що зараховується студенту (-ці), залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Якщо студент (-ка) пройшов (-ла) двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він/вона, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

Рекомендована література

Основна

1. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна) : Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 536 с.
2. Логіка : Посіб. / М. Г. Тофтул. - К. : Вид. центр "Акад.", 2003. – 368 с. – (Сер. Альма матер).
3. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях : Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.
4. Гасяк О.С. Формальна логіка. Розв'язкові процедури, алгоритми, словник –довідник основних термінів і понять: Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2013.– Чернівці: ЧНУ, 2013. – 474 с.
5. Тягло О. В. Критичне мислення: Навчальний посібник. – Х.: Вид. група «Основа»: «Триада +», 2008. – 192 с. – (Б-ка журн. «Управління школою»; Вип 1(61)).
6. Пауло Фрейре. Формування критичної свідомості. – Юніверс, 2022, 176 с.

Допоміжна

1. Вступ до сучасної логіки [Текст] : навч. посібник для студ. гуманітарних спец. вищ. навч. закладів / К. К. Жоль. - К. : Либідь, 2002. - 151 с.
2. Логіка: методичні рекомендації до практичних занять / укл. О.С.Гасяк – Чернівці: «Рута», 2005.
3. Логіка для юристів (кредитно-модульний курс) : навч. посіб. / В. І. Цимбалюк, Л. А. Циганчук, О. А. Мітчук [та ін.]. – Л. : Новий Світ-2000, 2011. – 216 с.
4. Юридична аргументація. Логічні дослідження : колект. моногр. / за заг. ред. О. М. Юркевича. – Х. : Вид. Ванченко І. С., 2012. – 210 с.

Допоміжна (англійською мовою)

1. The Oxford Handbook of Propaganda studies / edited by Jonathan Auerbach and Russ Castronovo. Oxford University Press, 2013. – 469 p.
2. Cooke, Nicole A. Fake news and alternative facts : information literacy in a post-truth era / Nicole A. Cooke. – Chicago : ALA Editions, an imprint of the American Library Association, 2018, 49 p.
3. Cull, Nicholas John. Propaganda and mass persuasion : a historical encyclopedia, 1500 to the present / Nicholas J. Cull, David Culbert, David Welch, 2003, 480 p.
4. Kelley D. - The Art of Reasoning. An Introduction to Logic and Critical Thinking. Fourth Edition , 2013, 628 p.
5. Lipman M. Thinking in education / Lipman M. — Cambridge : Cambridge university press, 1991. — 188 p. 596.

6. Lipman M. Thinking Children and Education // Matthew Lipman. — Montclair State College, 1993. — 432 p.

Збірники вправ

1. Хоменко І.В. Логіка в задачах. – К., 1998.
2. Хоменко І.В. Логіка. Практикум. – К., 2002.

Інформаційні ресурси

- <http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Стенфордського університету. (Англійською мовою).
- <https://intentionalinsights.org/> Неприбуткова освітня організація, присвячена просуванню науково обґрунтованих пошуків правди, раціонального мислення та розумного прийняття рішень
- <https://www.rationality.org/> Центр прикладної раціональності

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання курсу «Філософія», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (Див.: *Правила академічної доброчесності ЧНУ ім. Ю. Федьковича*: https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view).

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/студентці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання усіх нарахованих за курс балів.